

CHIRPING NEWS

Director fondator și executiv: Dinu GRIGORESCU

Redactor șef: Vlad LUNGU

Supliment al ziarului CIRIPIT de PĂSĂRELE

Preț 1 leu

Nr. 1 / 30 ianuarie 2018

Învățăminte după Australian Open

**Grid
MODORCEA**

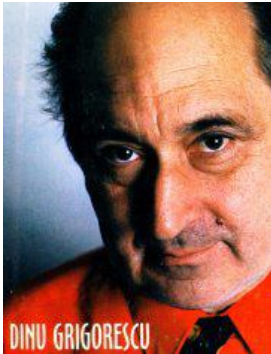
La Australian Open a fost o mare diversitate de jocuri, de stiluri, dar toate se pot reduce la trei feluri de jucători: jucători-surpriză, precum sud-coreeanul Hyeon Chung, la băieți, și belgianca Elise Mertens, la fete; luptători, categorie în care intră aproape toți, inclusiv Halep; artiști, perle rare, precum Federer, la băieți, Wozniacki, la fete. Ar fi intrat aici și Sharapova, dar înainte de suspendare. Dacă toți sportivii, mai ales cei tineri, începători, aspiră să bată un campion consacrat și să producă surprize, dacă toți jucătorii sunt luptători tenace, uneori cu accente supraomenești, ca Nadal sau Murry, puțini sunt artiști ai tenisului. Acest lucru se petrece când jucătorul a atins perfecțiunea și dispare imaginea luptătorului, a angajamentului fizic (Stere Halep: „Băi, știți cum luptă fata mea? Ca un soldat în Vietnam!”), și apare firescul, simplitatea, naturalețea. E ceva paradoxal, dar acest lucru se petrece numai de la un grad în sus, după ce jucătorul a atins perfecțiunea. Este exact ca în muzică. Perfecționismul este dominantă principală a tuturor muzicienilor lumii, dar numai marii virtuozii ajung să cânte firesc, natural. Perfecționismul naște acest paradox sau efect de bumerang, că te întoarce la origini. La fel și în scris, numai după ce stăpânești perfect limbajul, totul curge, devine limpede, scrisul pare spontan, firesc, plin de nauralețe și parcă e o muzică, devine o melodie sau, cum spunea Eminescu: „Limba română născută pe note, limba română cântată pe ape, țeara unei feerii” (Ms. 2262, f. 4). Surprizele sunt întotdeauna așteptate cu interes. Așa a fost prestația lui Mertens. Care a jucat meciul cu Svitolina uluitor, cu adevărat experimentata ucrainiancă nu i-a putut face față, nu a știut cum să reacționeze la vioiciunea și superbul evantai de lovituri ale adversarei, care inventa parcă alt tenis. La fel și Chung, care a învins o altă mare surpriză, pe americanul Sandgren, care îl eliminase anterior, tot printr-un joc superb, pe Dominic Thiem, unul dintre favoriți. Momente de artă a reușit și Nadal, în jocul cu Cilic (mare

păcat că spaniolul s-a accidentat!), și Kerber în meciul cu Sharapova, la fel și Sloane Stephens (câștigatoarea US Open), poate cea mai hăruiată de la natură dintre jucătoarele lumii, întruchiparea naturaleții în tenis. Ea când lovește mingea, pare că plutește. Ca și Federer, care, cum a arătat și în finala cu Cilici, a avut multe momente de balet sportiv, o paletă de lovituri coregrafice sui-generis. Ba chiar există și un top al celor mai frumoase mingi jucate de el. Și după 3 ore de joc, părea proaspăt, juca simplu, cu o lipsă de efort extraordinară. A câștigat al 20-lea trofeu de Grand Slam. A făcut vreun tam-tam? Dimpotrivă, corectitudinea și naturalețea de pe teren s-au văzut și în modestia din culise. La un sportiv din această clasă, totul e zbor, ca un joc magic de fulgi de nea.

Trebuie spus că Australian Open, cu căldura sa caniculară, chiar s-a suprapus peste fulgii de nea, peste sporturile de iarnă, campionate europene și mondiale, ca schi alpin, fond, slalom, snowboard, biatlon, sanie, sărituri de la trambulină, patinaj artistic sau hochei, sporturi fantastice, mult mai dificile și mai greu accesibile decât tenisul. Tenisul a devenit un sport popular, tot mai popular și e păcat că o jucătoare bună („soldat în Vietnam”), care e și româncă, ajunge, prin lipsa sa de modestie, să compromită și locul 1. E cazul când locul 1 nu este o garanție că jocul pe care îl faci convinge, este și frumos, și atractiv, și emoționant. Lupta e o cale, dar nu un țel. Nici banii, pentru care se bat toți. Nici Gloria, implicit Victoria. Prefer învinșii, dar care pierd frumos. La un anumit nivel, luptătorii sunt egali. Dacă n-ar fi mingea rotundă și șansa nu ar face frumusețea acestui sport, nu e de crezut, de pildă, că o jucătoare atât de experimentată ca Angelique Kerber poate să piardă un joc pe care îl avea în mână, când, în meciul cu Halep, a condus în setul decisiv cu 6-5 și a avut două mingi de meci 40-15! De aceea, când balanța putea înclina atât de ușor de partea cealaltă, e absurd, e curată paranoia să consideri că jucătoarea noastră i-a dat lecții lui Kerber, că a controlat ea total jocul, că a fost extraordinară, uluitoare, fantastică și alte atribute supranaturale cu care ne-au împroșcat aplaudacii ei. Care nu au uitat să tot repete câți bani a încasat Halep după acest meci! Ceva oribil! A fost un joc normal, cu multe erori neforțate, nu a fost o performanță, cum bine a spus Ilie Năstase. Sau finala, anunțată de un limbaj la fel de bombastic, aplaudacii o prezentau pe Halep ca pe Mike Tyson, iar dacă ar fi câștigat, ar fi trebuit reinventat limbajul, de fapt, intram într-un cerc cum numai aplaudacii noștri știu să-l desfășoare. Dar sorții au vrut altfel, a vrut să câștige cea mai înzestrată jucătoare a momentului, daneza Caroline Wozniacki, frumoasă, talentată, cu un fizic perfect proporționat, o atletă cu grație feminină desăvârșită, calități cu care te naști, desigur, dar a știut să și le cultive cu înțelepciune și să dovedească faptul că merită să fie un simbol al sportului, implicit un reper de frumusețe și civilizație.

Bineînțeles, nu e vina lui Halep că nu e înzestrată cu aceste calități naturale, dar ea compensează aceste lipsuri prin muncă și a luptat, a făcut așa cum spun aplaudacii ei, că „moare pe teren” (Ruzici), că „luptă ca un soldat în Vietnam”. Aici, la AO, e posibil ca ea să fi arătat maximum din ceea ce poate. Atât poate. Să o felicităm și să-i dorim să-și cunoască măsura, să fie modestă și să renunțe complet la bombasticism. Să le dea o replică aplaudacilor care îi fac numai rău cu tam-tam-ul lor nepotrivit, total deplasat. Cred că în toată cariera lor, sportive ca Serena Williams și Chris Evert nu au făcut atâta caz ca halepiștii la AO. Cu mitomania nu se poate câștiga nu 20 de Grand Slam-uri, ci nici unul! Și să înceteze cu goana nebună după locul I. E și părerea lui Nasty. Nici nu s-a terminat bine meciul cu Wozniacki că ogarii și gonacii halepici au și pornit să bată toba, o iau de la capăt, dau de știre cum Adorata lor poate recuceri la turneul următor locul II! Iar tatăl lui Second Hand a și declarat emfatic că „Wozniacki a fost norocoasă”, deși imaginile ne arată cum a scos mingi „imposibile”, făcând un final de meci antologic (a câștigat prin talent trei ghemuri la rând)! Dar omul nu are astâmpăr, o face acum și pe comentatorul. Uită că Simonica lui a avut noroc cu carul în meciurile cu Davis și Kerber, care au avut trei și respectiv două mingi de meci! Așa că cine are noroc? Noroc au toți în funcție de cum și-l pregătește fiecare. Nu puteți face dintr-un joc o mașină și nici dintr-o minge rotundă una pătrată, oricât de tare ați lovi în ea! Trist este că însăși Supraoama, cum i-ar spune Gopo, întreține această schizofrenie. O, Sfinte Sisoe, ai milă de ei, vindecă-i! Jucătorii luptători își trădează de multe ori disperarea cu care vor să treacă de un adversar pentru a ajunge la sumele mari care se pun în joc. Pe noi, ca spectatori, nu ne interesează acest aspect. Ne interesează jocurile care ne produc plăcere și jucătorii care sunt plăcuți. Tenisul e un joc. Iar Arta lui începe acolo unde se termină jocul. În sport, ca și în artă, trăirea contează, generatoare de plăcere estetică, singura care rămâne și poate schimba oamenii în bine.

PLOIEȘTIUL, ORAȘUL „SCRISORII PIERDUTE”

**Dinu
GRIGORESCU**

În fine, a venit, matinal (ora 6 a.m.), rândul de a scrie câteva gânduri și impresii despre o carte unicat a dlui Octavian Onea, intitulată incitant și interogativ: *Au fost Ploieștii urbea „Scrisorii pierdute”*?. Vreau să recitesc volumul, dar nu mai găsesc nici măcar unul din cele două exemplare oferite cu autograf de distinsul autor cu câțiva ani în urmă, deși, culmea culmilor, le-am avut pe amândouă în bibliotecă.

Ploieștiul, după cum știm din istorie, este orașul tuturor posibilităților comice, capitala capitalelor hazului sarcastic și duios spirit caragialian, unde I. L. Caragiale simțise enorm și monstruos, adică dilatat paroxistic banalul cotidian, dar și neprevăzutul comedian, cum a fost Republica. Până și *Conu Leonida*, agreat la

București de coaliția fantasmelor și a zgomotelor iscate de Lăsata-secului, se gândește să se refugieze, nu la Iași, nici măcar la Chiajna sau Buftea, ori Snagov, ci numai la Ploiești! Așadar, Ploieștiul a fost prezent copleșitor în fibra sufletului marelui

dramaturg, orașul preferat. Strategia ascunderii identității personajelor incriminate este procedeu universal al scriitorilor. Un important dramaturg contemporan din Istanbul scrie despre Turcia, mutându-și acțiunea în Grecia. Este interesant de urmărit și periplul geografic al lui Shakespeare, dar și când nu ești la Londra, tot în Anglia elisabetană te învârti. Spațiul ploieștean al operei satirice fundamentale a literaturii române este atent demonstrat sub forma ipotezei, în valoroasa carte a ploieșteanului Octavian Onea. Apropierea Bucegilor și distanța față de Ceahlău sunt un alt reper de luat în seamă în evaluarea locului. De Iași nu poate fi vorba, Dandanache acoperă perfect distanța de 3 poște care nu este aceea de la București la Ploiești, ci drumul parcurs de la fieful lui Brătianu, moșia din Argeș, la Ploiești. Deci, se exclude și Piteștiul aflat la poale de munte. Munții Moldovei sunt prea departe și pentru poșta rapidă a timpului, și nu există accente moldovenești. Caragiale e scriitor total și dialectical, dar în *Scrisoare* se vorbește prahovenește. Și cetățeanul veșnic turmentat te duce mai degrabă cu gândul la Valea Călugărească, nicidecum la cramele familiare lui Ion Creangă. Ploieștiul este obsesiv invocat și în acea vânzoleală de carnaval bucureșteană. („Pupat Piața Independenței” este chiar în buricul Ploieștiului.) Un cordon ombilical spiritual lega mintea lui Caragiale de universul Ploieștiului; Hotelul Victoria, haitele de maidanezi, Pristandalele sunt universale, dar și locale. Mă așez în postura lui Caragiale, ca să văd cum am abordat eu locurile și personajele în satira matrice a corupției politice și administrative *Valsul lebedelor* (primarul lebedelor mâncate la Viena de românii noștri ahțiați de Occident), „o *Ciuleandă* românească”, după Mircea Ghițulescu: nu este orașul din Banat, unde primarul a plecat din spectacol revoltat, poate cu musca pe căciulă, deși era considerat un edil onest și sas pe deasupra! Au fost represalii jurnalistice. Nu am localizat acțiunea la București unde lucram cu primarii, ci în locul fantezist Frumușani, dar actorii din spectacolul filmat la TVR, monștri sacri, au schimbat de la ei putere numele în Frumușești. Să se fi gândit ei la București? Tot Mircea Ghițulescu considera că față de Primarul meu pe care l-am numit Sony, interpretat magistral de Dorel Vișan, dl Cațavencu ar fi fost un sentimental. Absorbția și transformarea realității în noi identități umane sau spațiale sunt o strategie scriitoricească universală, dar întotdeauna rămân urme, mici dovezi ale adevăratelor intenții. Că nu a fost Ploieștiul sau că a fost Ploieștiul nostru locul *Scrisorii pierdute* nu mai are decât importanța unui rafinat proces de reconstituire a unei epoci de mult apuse. Indiferent în ce capitală s-ar fi rătăcit scrisoarea de dragoste imorală a demnitarului către amantă, semnificațiile, urmările și tensiunea dramatică a șantajului ar fi fost aceleași, pretutindeni. Mereu auzim sintagma „dacă ar fi trăit Caragiale în zilele noastre...”. El nu putea trăi decât în zilele lui. Urmașii lui au de înfruntat o realitate profund schimbată. O realitate care acceptă amanta ca pe o instituție mediatică necesară obținerii de voturi. Lumea s-a întors cu susul în jos, deși profunzimea umane sunt aceleași dintotdeauna; forma se modifică.

DI Octavian Onea face un inventar onomastic amănunțit al Ploieștiului din vremea lui Caragiale. Socotește starea civilă, dezgroapă morții și înviază epoca, din care se scurg papugii, ipistașii, catindații, damele, muscalii, croitorii, pantofarii, chereștegi, Vetele și Zițele spre bazinul mării literaturi. Impregnat de Ploiești, Caragiale se bucureștenizează, capturează nume, prenume, profesii, prelucrează, literar și jurnalistic, faptele petrecute și trăite de contemporanii lui într-un gigant amestec de jurnal, cronică mondenă, cronică politică, fapt divers, se inspiră din adultere, sinucideri, carnavaluri, se delectează cu Mangafale, cu Crăcănei, cu bărbați și femei, și autohton. Documentarea dlui Octavian Onea atinge paroxismul curiozității, el extrage din arhivele Ploieștiului acte de naștere, de căsătorie și de moarte, încercând să facă legătura dintre modele de sorginte prahoveană și eroii lui Caragiale. În *D'ale Carnavalului*, Ploieștiul e prezent și-n absență datorită unui oarecare Nenea Iancu, sponsor al Catindatului etern la o funcție provizorie din administrația locală. În *Noaptea furtunoasă*, cea mai bucureșteană dintre comediile Maestrului, Ploieștiul pare a fi uitat, ceea ce nu se mai întâmplă în *Conu Leonida*, unde iar revine obsesia ploieșteană. Alte locuri sunt împrăștiate în schițe și momente; Caragiale călătorește în mai întreg teritoriul Regatului, immortalizează și la Mizil, și la Iași, se plimbă de plăcere cu trenul la Sinaia, vânează, capturează subiecte și de la Peleş, și din tren spre munte, aruncă un câțel pe fereastra vagonului care se numea Bubico, la fel ca cel care lătra în curtea lui Caragiale, înainte de migrare. Autorul, fascinat de Caragiale, publică în carte și liste fabuloase de personaje reale ce ar fi putut să-l inspire pe dramaturg: liste de Chiriaci, cu Sițe și cu Zițe, cu acribia unui numismat, fermecat de cele două fețe ale monedelor, indicând surse peste surse. Apelează și la date docte, savuroase și exacte. Monografia celebră a Ploieștiului, opera arhitectului Sevastos, sprijină ficțiunea scrierilor caragieliene cu date izvorâte din realitatea arhivelor. Evocă profesiile timpului – birjarii, precupeții, bogasierii, preoții, ampoiații, slujnicele, volintirii, conțopiștii, ibovnicele, cununații, botezații etc –, neuitând să listeze din personajele reale un Stavarache, un Dumitrache, un șir interminabil de Ghiță Iancu, de Safta (una e angajată domestic la Conu Leonida). Dintr-o puzderie de Zaharii, alesul lui Caragiale pare a fi fost Zaharia Antinescu, transformat în Trahanache. Din mulțimea de Tache provine Farfuridi. Avocatul real I. Brânzovenescu a fost locuitorul unei mahalale ploieștene, numele lui având savori comice deosebite, un damf de brânză, atractive pentru dramaturg. Celebrul prenume Ghiță, atașat lui Pristanda, există multiplicat arhivat în diverse combinații profesionale: lăutar, tată de familie, speculant pe strada israeliților, e martor la procese, geambaș și naș de botez etc. Zoe, Zoița, Joița acoperă un vast teritoriu onomastic, prelungit până la Zoe Ceaușescu, dama importantă politic. Senzațional! În Ploieștii de alte dăți existau nu mai puțin de 3 străzi cu numele de Zoe! Dar la București nu au fost două străzi cu numele de Iuliu Maniu și două artere numite la fel – 1 Mai, asta după 1990 –, motiv de haz nu doar pentru mucaliți?! În Ploiești funcționa o doamnă Zoe Scorțeanu, prezidenta Comitetului Spitalului Doamnelor ploescene. Și actuala stradă a Muncii s-a numit Zoe Scorțeanu; există și Prelungirea și Fundătura Zoe! Un asemenea model comic putea scăpa lui Caragiale în conceperea celei care a devenit, fără moarte, Zoe Trahanache? Primul prefect al județului Prahova, din ianuarie 1859 până în februarie 1860, a fost Ștefan Greceanu. De la acest nume la numele lui Ștefan Tipătescu nu e decât un mic pas de făcut. Cetățeanul Turmentat aduce în nări Valea Călugărească, loc ce nu putea fi deloc străin lui Caragiale. Ion Cetățanu a fost profesor de istorie la gimnaziul elevului Ion Luca Caragiale. Subscriem la observația că dictonul *honeste bibere*, schimbat în *honsete vivere*, se potrivea ca o mânășă și semidoctului Nae Cațavencu, și ascultătorilor lui. Sclerozatul și perfidul Agamiță Dandanache preia numele lui Agamemnon, eroul Iliadei, glorificat și la Ploiești (Tudor Mușatescu va urma această linie onomastică cu Traian, Decebal și Sarmisegetuza, persoane fizice). Caragiale, satiricul, combină grandoarea numelui legendar cu mizeria numelui real, pervertit, beștelind, volens nolens, întregul edificiu politic semeț al epocii demagogice unde zburda Dandanache! Certificatul de fals revoluționar de la '48 – iată o premoniție genială!

Prezentat într-o conferință ținută scurt la Prefectura județului Prahova, marți, 30 ianuarie 2007, volumul de fantezie, frenezie și istoriografie literară al dlui Octavian Onea, *Au fost Ploieștii urbea „Scrisorii pierdute?”*, contribuie nu doar, cum ar spune pedanții, la satisfacerea și hrănirea veșnică a sentimentului patriotic local și literar, dar și la retrocedarea unei epoci și a unui oraș care l-a dat pe I. L. Caragiale.

Aflu din surse că autorul are detractorii lui cum și Nenea Iancu i-a avut pe ai săi (și eu pe ai mei). Oare criticii ploieșteni ar fi mai încântați dacă Iașiul sau Piatra Neamț (oraș montan cu Tipătești la Prefectură) ar fi fost încoronate cu nimbul locului *Scrisorii pierdute?*